

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Štítkovcové a soudkyň JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Ing. Martiny Lacinové v právní věci žalobce **České republiky - Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje**, se sídlem v Českých Budějovicích, Lannova 193/26, IČ 75151511, proti žalovanému [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], zastoupenému JUDr. Bedřichem Benkem, advokátem v Českých Budějovicích, Žižkova 1, o zaplacení 19.294 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 15.3.2016 č.j. 27 C 179/2015-69, **t a k t o :**

Rozsudek soudu prvního stupně **se p o t v r z u j e .**

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 19.294 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky jdoucím od 4.7.2015 do zaplacení a dále na náhradě nákladů řízení 2.100 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Dále žalovanému uložil povinnost zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Českých Budějovicích na nákladech státu 278 Kč, také do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, učiněného na základě provedeného dokazování, že žalovaný porušil povinnost stanovenou mu zákonem, když dne 18.8.2014 vzbudil spolu s [redacted] veřejné pohoršení tím, že se váleli po zemi a po zaparkovaných vozidlech před objektem Kulturního domu v [redacted]. Žalovaný byl

spolu s [REDAKCE] v souvislosti s tímto jednáním následně uznán vinným ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku. V posuzovaném případě není podstatné, že proti žalovanému nebylo vedeno přestupkové řízení za neuposlechnutí výzvy úřední osoby, neboť skutečnost, že žalovaný výzev zakročujících policistů neuposlechl, vyplynula nejen ze svědeckých výpovědí [REDAKCE] a [REDAKCE], ale i z úředních záznamů sepsaných zakročujícími policisty. Příčinnou souvislost mezi výše uvedeným protiprávním jednáním žalovaného a vznikem újmy na zdraví pprap. [REDAKCE] zde soud spatřuje taktéž. Žalovaný se dne 18.8.2014 dopustil protiprávního jednání spočívajícího ve vzbuzení veřejného pohoršení a znečištění veřejného prostranství. K tomu, aby mu v tomto jednání bylo zabráněno a aby následně mohlo být jeho jednání řešeno v rámci přestupkového řízení, bylo nutné zjistit jeho totožnost. Vzhledem k tomu, že hlídka Policie ČR, Obvodní oddělení v [REDAKCE] zakročit proti oběma mužům nezvládala, byly na místo přivolány posily, mezi nimi i pprap. [REDAKCE]. V řízení nebylo prokázáno, že by zakročujícím policistům byla totožnost žalovaného známa. Na místě bylo nakonec přítomno několik hlídek Policie ČR, což svědčí o tom, že chování žalovaného a [REDAKCE] bylo nezvladatelné. Žalovanému byly naměřeny 2 promile alkoholu v krvi. Když byl vyzván zakročujícími policisty k zanechání protiprávního jednání a k tomu, aby se legitimoval, žalovaný toto odmítl a začal z místa odcházet. Argument zakročujících policistů, že žalovanému bylo nutné zabránit v odchodu z místa zákroku jednak s ohledem na potřebu ověření jeho totožnosti a jednak z toho důvodu, že vzhledem k jeho podnapilému stavu a blízkosti komunikace byla obava, že spadne pod projíždějící vozidlo, soud taktéž shledal opodstatněný. Žalovaný byl v rámci výzev zakročujících policistů v souladu se zákonem upozorněn, že v případě neuposlechnutí výzev budou proti němu použity donucovací prostředky – hmaty a chvaty. Přesto výzev neuposlechl. Vůči policistům byl agresivní, hrozil pěstmi a rukama, používal vulgární výrazy, do policistů strkal a vyzýval policisty, ať se s ním poperou. [REDAKCE] po neuposlechnutí výzev přistoupil k použití donucovacích prostředků - hmatů a chvatů. Žalovaný se zákroku policisty [REDAKCE] aktivně bránil, snažil se vymanit z jeho úchopu, s policistou se pral. Žalovaný v té době měřil 198 cm a vážil asi 130 kg, zakročující policista [REDAKCE] měřil 186 cm a vážil 80 kg. Vzhledem k muskulatuře žalovaného, k jeho opilsti a k tomu, že se aktivně bránil a nebylo tak možné nasadit mu pouta pokud stál, se policista [REDAKCE] snažil svést žalovaného na zem, aby mu bylo možné nasadit pouta a zajistit jej. Během toho, co se snažil žalovaného svést na zem, se naopak žalovaný snažil vymanit z úchopu policisty. Na to policista ucítil prasknutí v pravém koleni. Následně se mu podařilo svést žalovaného na zem a aby žalovaného znehybnil a aby mu bylo možné nasadit pouta, provedl policista ještě zakleknutí na záda žalovaného. Při dokleknutí na záda žalovaného ucítil bolest v pravém koleni a když poté chtěl vstát, nemohl již koleno narovnat. Dle soudu prvního stupně bylo provedení zakleknutí v této situaci namístě. Vzhledem k tomu, že žalovaný se výzvám policistů nepodřídil, byl v podnapilém stavu a z místa odcházel, bylo nutné mu v tomto zamezit. Pokud pak navíc vůči policistům byl agresivní a kladl odpor, když se aktivně zákroku bránil, bylo podle názoru soudu prvního stupně jednání policisty [REDAKCE] přiměřené dané situaci. Soud prvního stupně má za to, že k újmě policisty [REDAKCE] došlo díky chování žalovaného a tomu, že se zákroku aktivně bránil. Újma policisty [REDAKCE] na zdraví byla následně znalecky ohodnocena 155 body, takže při 120 Kč za bod jde o částku 18.600 Kč. Na bolestném tedy vyplatil žalobce policistovi [REDAKCE] 18.600 Kč, na ztrátě na služebním příjmu po dobu neschopnosti (od 19.8.2014 do 30.11.2014) částku 444 Kč a na náhradě věcné škody 250 Kč, což byla částka zaplacená policistou [REDAKCE] v souvislosti se znaleckým ohodnocením způsobené újmy na zdraví. Zranění policisty [REDAKCE] bylo rozhodnutím náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 14.4.2015 posouzeno jako služební úraz, za který zaměstnavatel

odpovídá v rozsahu 100 %. Celkem bylo na tento pracovní úraz policistovi [REDACTED] uhrazeno 19.294 Kč, a protože žalovaný tuto částku na výzvu žalobce neuhradil, domáhá se žalobce dle soudu prvního stupně důvodně uložení povinnosti žalovanému, aby žalobci tuto částku uhradil, včetně zákonného úroku z prodlení dle § 1970 o.z. ve spojení s nařízením vlády č. 351/2013 Sb. Z výzvy ze dne 3.6.2015 soud zjistil, že žalovaný byl vyzván žalobcem k úhradě dlužné částky před podáním žaloby, přičemž úrok z prodlení byl přiznán od 4.7.2015, tedy ode dne následujícího po podání žaloby k soudu, jak to požadoval žalobce. Po právní stránce věc posoudil soud prvního stupně dle § 2894 a § 2910 o.z. Soud prvního stupně neshledal v posuzovaném případě podmínky pro aplikaci § 2953 odst. 1 o.z., podle kterého z důvodu zvláštního zřetele hodných soud náhradu škody přiměřeně sníží. Soud nemá za to, že by si policista [REDACTED] zavínil úraz tím, že přistoupil k použití hmatů a chvatů proti žalovanému sám, ačkoliv na místě bylo policistů více. Jak již bylo uvedeno, použití daného donucovacího prostředku je na uvážení policistů v konkrétní situaci. Pokud se pak policista [REDACTED] rozhodl k použití hmatů a chvatů sám a zákrok byl oprávněný, není důvod klást mu způsobený úraz za vinu. Navíc je nutné zohlednit, že žalovaný byl v podnapilém stavu, zákroku se aktivně bránil, s policistou se pral a ke zranění policisty došlo právě z tohoto důvodu. Výrok o náhradě nákladů řízení pak vyplývá z ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb. Náhrada nákladů řízení představuje paušální odměnu za 7 úkonů po 300 Kč. V souladu s § 148 odst. 1 o.s.ř. pak byla žalovanému uložena povinnost zaplatit státu náklady svědečného ve výši 278 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolání. Především nesouhlasí s tím, že porušení povinnosti stanovené zákonem ve smyslu § 2910 o.z. soud spatřuje v tom, že vzbudil veřejné pohoršení. Ze znění žaloby sice vyplývá, že i žalobce původně vztahoval vznik škody k tomuto přestupkovému jednání, později však již dává vznik škody do souvislosti s tím, že žalovaný kladl odpor hmatům a chvatům zakročujícího policisty. Je proto třeba se zabývat tím, zda kladením odporu porušil žalovaný povinnost stanovenou zákonem, a pokud ano, zda zranění policistova kolene je v příčinné souvislosti s kladeným odporem. Žalovaný je přesvědčen, že pouhá možnost jeho pádu do vozovky pod projíždějící vozidlo nemůže být důvodem použití donucovacích prostředků. Státní moc má být vykonávána tak, aby co nejméně zasahovala do svobody člověka, což se neslučuje s tím, aby státní orgán fyzickým násilím bránil člověku v pohybu. Samotný žalobce popisuje chování žalovaného tak, že z místa pouze odcházel, tedy bezprostředně se neohrožoval na životě ani zdraví. Rovněž u tvrzeného zjištění totožnosti lze mít pochyby o jeho nezbytnosti, a to nejen proto, že žalovaný nemohl být místním policistům neznámým vzhledem ke svým dřívějším prohřeškům a svému fyzickému vzezření. Jeho totožnost v souvislosti se spáchaným přestupkem proti veřejnému pořádku mohla být zdokumentována jinak, např. fotograficky nebo videozáznamem pomocí kamery některého ze služebních vozidel, nestačilo-li by snad svědectví přítomných policistů, kterých bylo na místě větší množství. Zásadní pochybení však žalovaný spatřuje v posouzení příčinné souvislosti mezi tím, že kladl policistovi odpor a zraněním policistova kolene. Zde odkazuje žalovaný na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.10.2009 sp. zn. 23 Cdo 1818/2009 a nález Ústavního soudu ze dne 1.11.2007 sp. zn. I. ÚS 312/05. Judikatura dovozuje, že příčinná souvislost je dána tehdy, jestliže je škoda podle obecné povahy, obvyklého chodu věcí a zkušeností adekvátním důsledkem protiprávního úkonu. Současně se musí prokázat, že škoda by nebyla nastala bez této příčiny, musí jít o přímou, nikoliv zprostředkovanou příčinu. Pokud by tedy žalovaný na policistu útočil, musel by na základě obvyklého chodu věcí, zkušeností policista předvídat, že mu tím může způsobit zranění či jinou škodu. Žalovaný ani nikdo jiný na jeho místě nemohl předvídat, že při pouhém zakleknutí na ležící tělo žalovaného utrpí policista vážné zranění,

spočívající v prasknutí menisku a přerušení zkříženého vazů kolene. Příčinná souvislost mezi porušením zákonné povinnosti, pokud k němu vůbec došlo, a škodním následkem tak dle žalovaného není dána. Žalovaný navíc uvádí, že se na vzniku škody podílel i sám policista tím, že nesprávně vyhodnotil situaci a nepostupoval v součinnosti s ostatními přítomnými policisty, čímž si škodu způsobil ve smyslu § 2918 o.z. Stejně tak žalovaný opakuje svůj požadavek na snížení náhrady podle § 2953 o.z. pro případ, že by byl za škodu zodpovědný. Soud prvního stupně v této souvislosti nevzal dostatečný zřetel na to, jak ke škodě došlo, tj. že zranění kolene, které policista utrpěl, přestože na něj žalovaný svou fyzickou silou v době zakleknutí policisty vůbec nepůsobil, nebylo dobře předvídatelné. Žalovaný proto navrhuje, aby byl rozsudek soudu prvního stupně změněn a žaloba byla zamítnuta.

Žalobce k odvolání žalovaného uvedl, že navrhuje potvrdit rozsudek soudu prvního stupně jako správný. Odvolání žalovaného zcela účelově od sebe odděluje porušení právní povinnosti spočívající v přestupku proti veřejnému pořádku, kterého se žalovaný dopustil tím, že pod vlivem alkoholu dne 18.8.2014 ve 21.40 hodin na parkovišti před Kulturním domem v [REDAKCE] vzbudil veřejné pohoršení tím, že se válel po zemi a po zaparkovaných vozidlech a procesem dokončení zákroku, který jeho chování vyvolalo. Záměrně přehlíží, že byl zákrok veden proti dvěma agresivním přestupcům současně, což vyvolalo potřebu přivolání dalších sil a prostředků. Zamlčuje, že žalovaný verbálně zasahující policisty vyzval ke rvačce, když použil slovní spojení „chcete se porvat, šmejdí“, a v tomto duchu také dále reagoval, když neuposlechl výzvy k prokázání totožnosti a kladl aktivní odpor zasahujícím policistům. Zakročující a později zraněný policista [REDAKCE] nebyl policistou s místní a osobní znalostí. Byl vyslán na zákrok operačním střediskem a žalovaného osobně neznal. Zákrok probíhal v rychlém časovém sledu a nebyl prostor na obšírné předávání informací. Hlídka Obvodního oddělení Policie [REDAKCE] byla navíc zaměstnána zákrokem proti druhému přestupci, kterým byl [REDAKCE]. Základním důvodem provedení zákroku bylo zamezit páchání dalšího protiprávního jednání. Vzhledem k míře ovlivnění alkoholem zde byla důvodná obava, že žalovaný bude v protiprávním jednání pokračovat. Zákrok je dokončen okamžikem, kdy je mu v tomto zabráněno a je prokazatelným způsobem ověřena jeho totožnost. Žalovaný mohl předpokládat, že když bude vzbuzovat veřejné pohoršení, občané přivolají hlídku policie. Přivolaná hlídka policie mu bude bránit v páchání dalšího protiprávního jednání a bude chtít vědět, kdo je přestupce. Dvojnásob měl a mohl podle obvyklého chodu věci a zkušeností předpokládat, že je-li vyzván k prokázání totožnosti a poučen o možnosti použití donucovacích prostředků, nebude moci svobodně odejít a bude proti němu veden zákrok. Žalovaný měl a mohl podle obvyklého chodu věci a zkušeností předpokládat, že bude-li klást aktivní odpor při zákroku, může nějak poškodit zdraví zakročujícího policisty. Je zřejmé, že prosté prokázání totožnosti žalovaným, jakýmkoliv průkazem totožnosti, by negovalo potřebu zakročit. Při tomto typu reakce žalovaného by nedošlo k fyzickému kontaktu policisty s žalovaným a tedy ani k jeho zranění. Chování zakročujících policistů považuje žalobce za předvídatelné a adekvátní, nikoliv však zjevně pro osobu prokazatelně intoxikovanou alkoholem. Ke zranění policisty [REDAKCE] došlo v okamžiku jeho bezprostředního kontaktu s žalovaným, a to v průběhu služebního zákroku a za situace, kdy síla žalovaného působila ve značném rozsahu proti síle zraněného policisty. Že bylo postupováno ve vzájemné součinnosti členů různých hlídek PČR dokládá nevyvratitelná skutečnost, že byl zákrok úspěšně dokončený jiným policistou, který se na jeho dokončení spolupodílel. Skutečnost, že policista [REDAKCE] zákrok zahájil, bylo dáno jeho postavením vedoucího směny oddělení hlídkové služby Územního odboru České Budějovice, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje. Žalobce považuje za prokázané, že ke zranění policisty

došlo v přímé souvislosti s dokončením služebního zákroku. Žalobce nesouhlasí s tím, že by zde bylo nějaké spoluzavinění ze strany policisty .

Po zjištění, že odvolání žalovaného bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně dle § 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné.

Podle § 2917 o.z. kdo je povinen k náhradě škody způsobené jinou osobou, má proti ní postih.

V daném případě je třeba nárok žalobce uplatněný v žalobě posoudit dle § 2917 o.z. jako následný regres vůči skutečnému škůdci, nikoliv dle § 2894 či § 2910 o.z., jak to učinil soud prvního stupně. Organizace, která nahradí škodu z pracovního úrazu, má vůči tomu, kdo poškozenému pracovníkovi odpovídá za tuto škodu podle občanského zákoníku nárok na náhradu toho, co vyplývá z ustanovení občanského zákoníku o obsahu a rozsahu náhrady škody. Žalobce se domáhá částky 19.294 Kč, kterou zaplatil policistovi jako náhradu za pracovní úraz, který se stal policistovi dne 18.8.2014, přičemž jde o částku 18.600 Kč na bolestném, 444 Kč na ztrátě na výdělku po dobu pracovní neschopnosti a 250 Kč náhrada věcné škody – platba poskytnutá lékaři za vyhotovení bodového ohodnocení bolestného. Vše jsou to nároky, které vyplývají z příslušných ustanovení občanského zákoníku. Jedná se tedy o následný regres, který má žalobce vůči osobě, která újmu, zranění policisty , které bylo odškodněno jako pracovní úraz, skutečně způsobila. Žalobce prokázal, že částku 19.294 Kč policistovi jako náhradu pracovního úrazu vyplatil. Bylo dále na žalobci, aby prokázal, že žalovaný odpovídá za zranění, které se policistovi stalo dne 18.8.2014, tedy bylo nutné prokázat porušení povinnosti, vznik škody a příčinnou souvislost mezi vznikem škody a porušením povinnosti. Odvolací soud plně odkazuje na závěry učiněné soudem prvního stupně na základě provedeného dokazování, neboť je považuje za správné. I odvolací soud považuje žalobu žalobce proti žalovanému za důvodnou. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný porušil svoji povinnost na výzvu zakročujícího policisty zanechat protiprávního jednání, které spočívalo v tom, že budil veřejné pohoršení a znečišťoval veřejné prostranství, především ale na výzvu zakročujícího policisty se odmítl legitimovat, začal odcházet z místa, když tak činil i poté, co byl zakročujícím policistou upozorněn na to, že v případě neuposlechnutí výzev budou proti němu použity donucovací prostředky – hmaty a chvaty. Bylo prokázáno, že žalovaný byl vůči policistům agresivní, hrozil pěstmi a rukama, používal vulgární výrazy, do policistů strkal a vyzýval je, ať se s ním poperou. Poté, co policista přistoupil k použití donucovacích prostředků – hmatů a chvatů, se žalovaný aktivně bránil a snažil se vymanit z jeho úchopu, pral se s ním. Tato zjištění učinil soud prvního stupně z provedených důkazů. Žalovaný byl v té době pod vlivem alkoholu, neboť mu byly naměřeny 2 promile alkoholu v krvi, přitom měřil 198 cm a vážil asi 130 kg. Pokud za této situace porušil svoji povinnost v tom, že neuposlechl výzev zasahujícího policisty, ale především se aktivně bránil, když tento policista použil donucovací prostředky – hmaty a chvaty, snažil se vymanit z jeho úchopu a s policistou se pral, potom je i dle odvolacího soudu v příčinné souvislosti s tímto porušením povinností žalovaného zranění policisty , ke kterému došlo při dokleknutí tohoto policisty na záda žalovaného, přičemž zakleknutí je součástí donucovacího prostředku a použije se v situaci, kdy osoba, proti které je zakročováno, klade odpor. Je zde dána i příčinná souvislost mezi porušením povinnosti žalovaného a vznikem škody, která žalobci vznikla v důsledku zranění policisty během výkonu práce a spočívala ve vyplacení bolestného, ztráty na služebním příjmu po dobu pracovní neschopnosti a náhrady věcné škody za vypracování

posudku ohledně bolestného. Žalovaný mohl předpokládat s ohledem na svoji postavu, že když neuposlechne výzev policistů a bude jim klást odpor, že může dojít ke zranění nejen samotného žalovaného, ale dokonce i zasahujícího policisty. To, že nebyl žalovaný postižen přestupkem za neuposlechnutí výzvy policisty, nemůže být samo o sobě důvodem pro zamítnutí žaloby za situace, kdy důkazy provedenými v tomto řízení před soudem prvního stupně bylo prokázáno, že žalovaný neuposlechl výzev zasahujících policistů, nelegitimoval se, ale především poté, co zasahující policista [REDAKCE] přistoupil k použití donucovacích prostředků – hmatů a chvatů – se žalovaný aktivně bránil, snažil se vymanit z jeho úchopu a pral se s policistou. S ohledem na uvedené skutečnosti byl rozsudek soudu prvního stupně dle § 219 o.s.ř. potvrzen včetně přiznaných úroků z prodlení od 4.7.2015 jdoucích do zaplacení, když žalovaný byl vyzván dne 3.6.2015 žalobcem k úhradě dlužné částky, a protože žalovaný ve stanovené lhůtě patnácti dnů od doručení výzvy dlužnou částku neuhradil, dostal se se zaplacením žalované částky do prodlení. Žalobce požadoval úrok z prodlení až ode dne následujícího po podání žaloby, tedy od 4.7.2015, v tu dobu již byl žalovaný se zaplacením vymáhané částky v prodlení.

Ani odvolací soud nedospěl k závěru, že by bylo na straně policisty [REDAKCE] nějaké spoluzavinění na vzniku škody. Ke zranění policisty došlo v době, kdy jako zasahující policista použil donucovacích prostředků, přitom zákrok neprováděl sám, ale spolu s policistou [REDAKCE], který nakonec nasadil žalovanému pouta. V řízení nebylo prokázáno, že by policista [REDAKCE] použil donucovacích prostředků neoprávněně či nesprávně, že by postupoval v rozporu se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Odvolací soud pak neshledal důvody ani pro snížení škody dle § 2953 odst. 1 o.z., když nebyly zjištěny žádné důvody zvláštního zřetele hodné pro toto snížení. Jak již uvedl soud prvního stupně, použití daného donucovacího prostředku je na uvážení konkrétního policisty, a to vždy podle konkrétní situace. Žalovaný se při použití donucovacího prostředku policistovi [REDAKCE] bránil, kladl aktivní odpor, pral se s ním, takže za této situace neshledal ani odvolací soud žádné důvody pro nějaké snížení škody.

Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení vyplývá z ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s vyhl. č. 254/2015 Sb., když žalovaný nebyl v odvolacím řízení úspěšný. Žalobce má proto právo na náhradu nákladů odvolacího řízení, a to ve výši paušální náhrady za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (vyjádření k odvolání). Za účast při odvolacím jednání se žalobce práva na náhradu nákladů řízení vzdal. Proto bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 300 Kč v zákonné třídenní lhůtě od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě e n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Nebude-li povinný plnit dobrovolně tímto rozsudkem mu stanovenou povinnost, může být rozsudek k návrhu oprávněného vykonán.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 16. června 2016

JUDr. Jaroslava Š t í t k o v c o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Monika Hanušová